

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 159.

Femte Sæssion.

49de Møde.

Løverdagen den 10de December.

(Forts.)

Bregendahl (fortsat): Der viste sig en stor Interesse derfor hos flere af denne Mandes Medborgere, og der er ingen Tvivl om, at den fornødne Sum, som af ham blev anslaaet til c. 1,500 Rbd., vilde være blevet bragt tilstede i en ikke stor Omkreds; men Grunden, hvorfor det ikke skete, var, at man havde Tvivl om, at de fornødne Kundskaber og navnlig den geognostiske Indsigt var tilstede, for at Bengene kunde anvendes paa en hensigtsmæssig Maade. Jeg har, som sagt, ikke forstaaet den ærede Ministers Forslag om Brøndboringen anderledes, end at det er en Sum, som behøves for at tilvejebringe en saadan Undersøgelse, som skal gaae forud for det egentlige Foretagende, og jeg troer, at det er aldeles nødvendigt, at dette maa skee fra det Offentliges Side, forinden man kan vente en virksom Interesse fra de Privates Side. Jeg skal saaledes anbefale det ærede Thing at bevilge den forlangte Sum, for at saadanne foreløbige Undersøgelser kunne skee.

Ordføreren: Jeg skal saa kort som muligt tillade mig at omtale denne Uenighed, som her synes at være tilstede; den er langt fra saa betydelig, som den ved første Blik kunde synes. Der har slet ikke udtalt sig nogen Mening imod, at saadanne Boringer kunde være ønskelige; Spørgsmaalet dreier sig blot om, hvem der skal sætte sig i Spidsen derfor, om Staten skal begynde paa et Foretagende, for hvilket Sands. og Lyft endnu ikke er vaakt i de paagældende Provindsfer, eller om det ikke var rigtigere, at de Folk fra disse Egne, som umiddelbart vilde have Nytten af

et saadant Foretagende, først sætte sig i Bevægelse for at gjøre Noget i denne Retning. Vi have troet, at saalænge der i denne Henseende ikke var Legn til nogen Bestræbelse fra den paagældende Provinds, saalænge var det ikke det rigtige Dieblit, at Staten sætte sig i Spidsen derfor. Naar man, som den ærede Rigsdagsmand for Randers Amt (Wallentin) har anført, erindrer, at der findes landøkonomiske Foreninger i alle de jydske Amter, men at ingen af dem har gjort saameget som et Stik af Forsøg i den Retning, saa forekommer det mig, at det ligger overmaade nær at anfage, at det er en Sag, som ikke ligger Jyderne særligt paa Hjerte. Den ærede Rigsdagsmand har sagt, at de landøkonomiske Foreninger ikke kunne Alt; det er fuldkommen rigtigt; men hvorfor vil han da, at netop Staten skal gjøre Alt. Det vilde unægteligt være overmaade beqvemt for de Herrer Jyder, naar Staten saaledes borede paa saamange Steder som muligt, uden at de selv havde nogen Uleilighed deraf; det vilde være overmaade beqvemt, naar Staten, efter at have boret og fundet Vand, sagde: „ville de Herrer Jyder nu være saa gode at bruge Vandet“, &c. **Schøler**: Maa jeg bede om Ordet uden at de selv vilde begynde paa at gjøre noget Skridt i den Retning. Vi komme utvivlsomt ind paa en aldeles forkeert Vej, naar Staten siger: Jeg skal selv gjøre Forsøgene for Oder, jo flere desto bedre; I skulle slet ikke selv have nogen Uleilighed deraf; ville I saa, naar de ere lykkedes, være saa gode at benytte Oder deraf. Jeg skal derfor tilraade Thinget at blive staaende ved den Afstemning, der har fundet Sted ved Sagens 2den Behandling.

Indenrigsministeren. Der er anført adskillige Grunde, hvorfor der ikke skulde være